

بادغیس

پسته د دغه ولایت له مهمو محصولاتو ګڼل کېږي، چې هر کال ترې خلک او دولت میلیارډونه افغانۍ ګټه اخلي. د بادغیس د پسته څنګلونه د هېواد په کچه تر ټولو لوی څنګلونه دي، چې شاوخوا ۹۵ زره هکتاره ځمکه یې نیولې ده.

کرنې ریاست: روان کال به په سمنگان کې د بادامو حاصلات پنځو زرو متریک ټنو ته لوړ شي

د سمنگان د کرنې ریاست چارواکي وايي چې د دغه ولایت د بادامو په حاصلاتو کې د پخوا په پرتله نږدې دوه برابره زیاتوالی راغلی دی.

د سمنگان د کرنې او اوبو لګولو رییس محمد رحمان ارغندیوال له رسنیو سره په خبرو کې ويلي چې د دوی اټکل دا دی چې کروندګر او بڼوال به سر کال پنځه زره متریک ټنه بادام راټول کړي. د نوموړي په خبره، تېر کال د سمنگان د بادامو حاصلات څه د پاسه درې زره متریک ټنو ته رسېدل، خو سر کار دا شمېره نږدې دوه برابره ډېره شوې ده.

د سمنگان ولایت د کرنې او اوبو لګولو رییس دغه راز زیاته کړې چې په دغه ولایت کې د بادامو د حاصلاتو زیاتوالی به د کروندګرو او بڼوالو له اقتصاد سره هم مرسته وکړي. د یادونې ده چې بادام د هېواد له وچو او مشهورو مېوو څخه ده چې ډېره برخه کې یې بهرنیو هېوادونو ته هم صادرېږي.

مسیر

ورځپاڼه

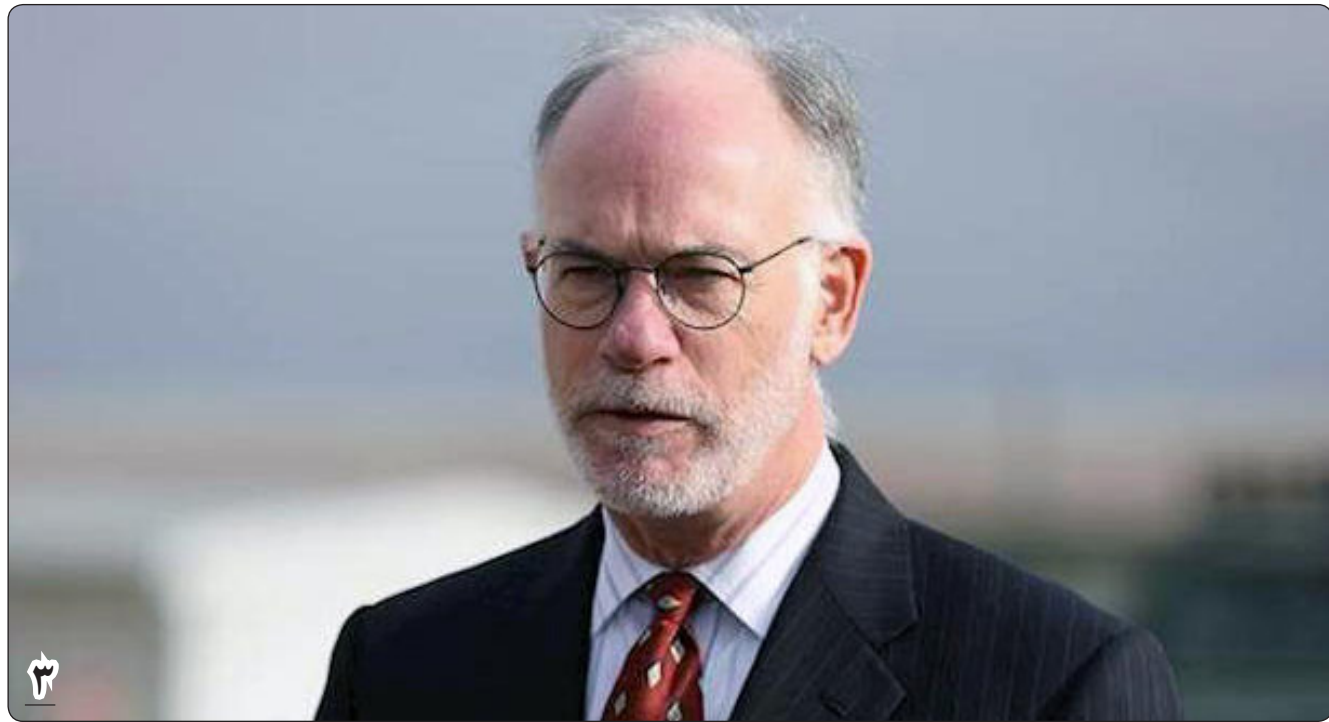
نوی لید، نوی منزل

www.maseerdaily.af

دوشنبه د ۱۳۹۹ د چنگاښ ۲۳مه | د ۲۰۲۰ د جولای ۱۳مه | ۵۶۶۶مه ګڼه

پر شرموونکي فساد اندېښنه؛

د امریکا سفارت: افغان حکومت دې د فساد په اړه ټولې معتبرې ادعاوې وڅېړي

۳

اوزون طبقه - ولې ویجاړېږي او څنګه ساتل کېدی شي؟

مخ ۳

کشوری که هر سال یک «لندن جدید» می سازد

مخ ۲

د سولې لپاره د لا ډېرې قربانۍ او انعطاف اړتیا

مخ ۲

شورای عالی سرمایه گذاران: با بسته شدن راه سپین بولدک-چمن تاجران افغان صدها هزار افغانی زیان کرده است

گذرگاه سپین بولدک-چمن بین افغانستان و پاکستان از ۲۱ روز به این سو بسته است.

رحم الدین حاجی آقا، رئیس شورای عالی سرمایه گذاران افغانستان، به رسانه ها گفت که این امر صدها هزار افغانی زیان مالی در پی داشته است.

وی گفت که به دلیل بسته شدن جاده، صدها محموله تجاری متوقف شده است و میوه ها رو به فساد شدن است.

جاده سپین بولدک-چمن بین کندهار افغانستان و بلوچستان را مأموران پاکستانی مسدود کرده اند. تاجران می گویند که این مشکل را با دولت افغانستان در میان گذاشته اند، اما هنوز حل نشده است.

گفتنی است که در گذشته شماری از مسیرهای تجاری بسته شده که از این رهگذر خسارات زیادی برای تاجران وارد شده است.

این در حالیست که با شیوع ویروس کرونا تمامی راه های تجاری با پاکستان بسته شده بود، اما پس از شکایات مردم و بازرگانان راه تورخم و غلام خام دوباره بر روی تجارت باز شده است، اما راه سپین بولدک-چمن هنوز هم از سوی پاکستانی ها باز نشده است که مردم هر دو طرف خط فرضی دیورند با مشکلاتی زیادی مواجه کرده اند.

قابل یادآوریست که نزدیک به یک ماه پیش شماری از تاجران به همین منظور به سفارت امریکا مقیم کابل شکایت نموده بود و خواستار فوری این راه های شده بود.

د بشري حقونو کمېسيون: د ملکيانو د مرگ ژوبلې ډېروالی د جدي اندېښنې وړ دی

مخ ۲

طالبان: د بنديانو د خلاصون پروسه دې ژر بشپړه شي، ترڅو بين الافغاني مذاكرات پيل شي

طالبانو يو ځل بيا ويلي چې دوی د بين الافغاني مذاكراتو ژر پيل غواړي، خو په هغه صورت کې چې د بنديانو د خلاصون پروسه بشپړه شي.

د يادې ډلې وياند ذبيح الله مجاهد ويلي، د دوحي تړون عملي کېدل او د بين الافغاني مذاكراتو پيل ځکه ضرور دی، چې دوی د جگړې د کمښت او ختمېدو لپاره لار ولټوي. نوموړي زياته کړې، هرڅومره ژر چې کېدای شي، بايد د بنديانو د خلاصون پروسه تکميل او بين الافغاني مذاكرات پيل شي، همدا د ستونزو حل ته واقعي لاره او منطقي دريځ دی. هغه د افغان حکومت دې څرگندونو ته په غبرگون کې چې ويلي يې دي، طالبان بايد تر خبرو مخکې تاوتريخوالی کم کړي؛

دا غوښتنه غير منطقي ده او په خبره يې، که څوک جگړه نه غواړي، نو بيا د مذاكراتو د پيل لپاره ځنډونه ولې ايجادوي. نوموړي دغه راز ويلي، بايد اجازه ورکړل شي چې افغانان د سياسي تفاهم له لارې چې د افغانانو او نړيوالې ټولنې غوښتنه هم ده، يوې پايلې ته ورسېږي.

Aksos Book Store

اکسوس کتابپلورنځی

کتاب مو د ژوند ملگری کړئ

کابل درېیمه ناحیه، د دهبوري پارک جنوبي دروازې ته مخامخ | 0798-98-9696, 0202504652 | www.aksosbookstore.af | Aksos Book Store | aksosbookstore@gmail.com

دريغ

د سولې لپاره د لا ډېرې قربانۍ او انعطاف اړتيا

حکومت طالبان د تاوتریخوالي پر زیاتولو تورنوي او وایي چې دا تاوتریخوالی به د سولې هڅې زیانمنې او خلک ناهیلې کړي. طالبان بیا حکومت د سولې د خبرو په پیل کې پر خنډ جوړولو تورنوي او وایي چې د دوچې د تړون پر اساس باید پاتې طالب بندیان هم خوشي شي، خو د سولې خبرو ته لاره هواره شي. له دې سره د سولې په پروسه کې یو بندون رامنځ ته شوی چې ورسره بین الافغاني خبرې ځنډیږي او جگړه زیاتېږي. ټاکل شوې وه درې نیمې میاشتې وړاندې خبرې پیل شي، خو د بندیانو د خوشي کولو لاندې د جگړې دوام ته لاره هواره کړه او زرگونه افغانان ووژل شول. حکومت بیا هغه کار وکړ چې په پیل کې یې نه کاوه، ۴۴۰۰ طالب بندیان یې خوشې کړل، خو اوس ستونزه په ۶۰۰ بندیانو کې ده، چې حکومت یې نه خوشې کوي او وایي چې دوی جنايي بندیان دي. د حکومت دریغ له سولې سره له مخالفت پرته بله هېڅ مانا نه لري، ځکه چې که په دې ۶۰۰ بندیانو د سولې خبرې پیلېږي، نو پکار ده چې په خوشي کولو کې یې خنډ ونه شي. د دغو بندیانو نه خوشې کول د جگړې د دوام سبب شوي، هره ورځ لسگونه افغانان وژل کېږي، نو که په دغو بندیانو خبرې پیلېږي او سولې ته لاره هوارېږي، نه خوشې کول یې په هېڅ ډول د توجیه وړ نه دي. که خبره د قانون وي، نو حکومت خو په هره چاره کې د قانون پر مری پښه اېښي او دلته چې خبره د افغانانو د هیلې او سولې ده، پکار ده چې قانون پلمه نه شي او بندیان خوشي شي. حکومت ځیني جنایتکاران خوشې کړل، ځینو ته یې څوکی ورکړې او ځینو یې هم په رتڼو او امتیازونو ونازول، خو د سولې لپاره بیا دلته د قانون د واکمنۍ خبرې کوي، چې په واقعي مانا له دې ولس سره لوی ظلم دی.

طالبان هم باید نرمښت وکړي، د بندیانو د خوشې کولو لپاره له سیاسي لارو چارو کار واخلي، تاوتریخوالی زیات نه کړي، ځکه چې اوس جگړه پوره افغاني ده او زبان یې یو مخ افغانانو ته رسیږي. په جگړه کې د وژل کېدونکو افغانانو مړي د هغوی کورونو ته نه ورځي چې د سولې په لاره کې خنډونه جوړوي، بلکې د هغوی کورونو ته ورځي چې سوله یې هیله ده او په دې برخه کې قربانۍ ته تیار دي. له همدې امله طالبان باید تاوتریخوالی نور هم کم کړي او هېڅ ډول زیادښت پکې را نه ولي. آن پکار ده چې طالبان له ځینو غوښتنو تېر شي. ښه ده چې د سولې لپاره ددغو ۶۰۰ کسانو له خوشې کولو هم تېر شي او یوڅه نور هم ورته صبر وکړي، خو خبرې پیل شي. که له دې سره سره بیا هم چا د سولې د خبرو په پیل کې خنډ جوړاوه، ولس ته به معلوم شي او پراخ فشار به پرې راشي. د جگړې اوسنی زیان ولس ته اوږي، نو ځکه هر څوک چې له دې ولس سره مینه او خواخوږي لري، له خپله اړخه باید ډېره قربانۍ او انعطاف وښيي، خو د سولې پروسه بریالی شي او جگړه خوښي او د سولې ضد کسان ناکام او رسوا شي.

گفته می‌شود که در دهه جاری نیمی از ساختمان‌های جدید دنیا در چین ساخته خواهد شد، سی‌سی ژنگ، خبرنگار علمی می‌پرسد> این کشور چطور می‌تواند ساختمان‌های بهتری بسازد؟

در شمال پکن، در جایی که با استادیوم ملی چین موسوم به «لانه پرنده» فاصله زیادی ندارد، یک ساختمان چهار طبقه نارنجی رنگ به چشم می‌خورد. این ساختمان از نظر نمای ظاهری تفاوت زیادی با سایر ساختمان‌های واقع در محوطه آکادمی بررسی‌های ساختمانی چین، یا میلیون‌ها ساختمان دیگری که هر سال در این کشور احداث می‌شود ندارد. ولی این ساختمان تنها با یک پنجم کل انرژی که سایر ساختمان‌های اداری و دفتری مشابه در پکن، مصرف می‌کنند، اداره می‌شود. این ساختمان بخشی از برنامه‌ای است که هدفش احداث ساختمان‌های مستحکم‌تر و بادوام‌تر در چین است.

طبق برخی محاسبه‌ها در دهه آینده تقریباً نیمی از ساختمان‌های جدید دنیا در چین احداث خواهد شد. سطح زیربنای ساختمان‌های جدید چین هم اکنون بالغ بر دو میلیارد متر مربع است که اگر کل سطح زیربنای یکی از این ساختمان‌ها را در یک طبقه واحد قرار دهیم مساحت به دست آمده برابر با ۱.۳ درصد مساحت تمام لندن خواهد بود. این یک رقم باورنکردنی است به خصوص وقتی که در نظر بگیریم در کل جهان ساخت و سازها و بخش ساختمانی، مسئول حدود ۳۹ درصد دی اکسید کربن ناشی از مصرف انرژی و صنایع هستند.

در طول سال‌ها، رشد اقتصادی سریع چین انرژی مصرفی ساختمان‌ها را به میزان قابل توجهی افزایش داده و به صورت یک چالش مهم برای محیط زیست درآمده.

در فاصله سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۶، مصرف انرژی در بخش ساختمانی چین دو برابر شد که معادل سوخت نزدیک به یک میلیارد تن زغال سنگ بود. کربن مصرف شده در احداث ساختمان‌ها از جمله مواد خام و انرژی که در سراسر زنجیره عرضه به کار می‌رود، نزدیک به یک پنجم کل تولید گاز کربنیک در چین است.

کشوری که هر سال یک «لندن جدید» می‌سازد

منبع: بی بی سی - فارسی

ژو بینگچین، از دانشگاه تسینگ‌هوا، پژوهشگری که استفاده از استانداردهای معماری سبز را در چین، توسعه داده می‌گوید: «چیزی که چین به آن احتیاج دارد، دادن این تضمین است که کیفیت زندگی مردم بهتر خواهد شد، ولی نه به قیمت افزایش سریع مصرف انرژی در ساختمان‌ها.»

چگونه چین می‌تواند از عهده این وظیفه سنگین برآید؟ یکی از مشهودترین دلایل برای این که در معماری جدید چین گیاهان و درختان اهمیت بیشتری پیدا کرده‌اند، تماشای ساختمان‌هایی است که پوشیده از گیاه و درخت است.

استفانو بوئری، معمار ایتالیایی از پیشگامان ابداع جنگل‌های عمودی است. او و همکارانش پس از ساختن دو ساختمان مسکونی سبز و خرم ابتکاری در میلان به نام جنگل عمودی، برای احداث جنگل عمودی بعدی، نانچینگ مرکز استان جیانگسو در شرق چین را انتخاب کردند.

درختکاری در شهرها به مقابله با تولید دی اکسید کربن و نیز کاهش آلودگی هوای شهر کمک می‌کند. ولی در نواحی شهری پرتراکم چین که بهای جا و مکان بسیار زیاد است، تقاضا برای احداث جنگل‌هایی که به طور عمودی و نه به طرف خارج گسترش می‌یابند، رو به افزایش است.

اگر ساختمان‌های مرتفع دارای بالکن‌ها و تراس‌های پوشیده از گیاه و سبزه باشند، امتیازاتی به آنها تعلق می‌گیرد. قرار بود ساختمان دو برج سبز و خرم نانچینگ، تا اواخر سال ۲۰۲۰ پایان یابد، ولی اپیدمی کرونا موجب تعویق تکمیل پروژه شد. حدود ۲۵۰۰ بوته و بیش از یک هزار اصله درخت نمای خارج برج‌ها را خواهد پوشاند. هم اکنون نزدیک به ۶۰ اصله درخت از نوع درختان محلی از جمله درخت‌های گیلاس و گینگکو در گلخانه حومه

با هوایما از پکن به لندن تولید می‌کند. ولی حتی اگر احداث جنگل‌های عمودی گسترش یابد، برای کاهش تولید کربن صنعت ساختمانی چین، باید اقدامات به مراتب بیشتری به عمل آید.

پوشاندن ساختمان‌های مرتفع با گیاهان و رستنی‌ها، نماد مشهودی از حفاظت محیط زیست است ولی از نظر کنترل تولید کربن، بهبود روش احداث بناها و مواد ساختمانی نیز می‌تواند تاثیر به مراتب بیشتری داشته باشد. سیمان به تنهایی هر سال مسئول ۸ درصد تولیدات کربن جهان است. طبق یک برآورد در سال ۲۰۱۵ گاز کربنیک تولید شده از مصالح ساختمانی به علاوه فولاد، سیمان، آهن و آلومینیوم و احداث ساختمان برابر با میزان گاز کربنیک ناشی از سوزاندن یک میلیارد تن زغال سنگ بوده است. تا سال ۲۰۱۸ چین بیش از ۱۰ هزار پروژه ساختمانی با تاکید به «سبز» بودن این ساختمان‌ها داشت. یک سیستم درجه بندی سه ستاره‌ای بر اساس زمین، انرژی، آب و صرفه جویی در مصالح و نیز کیفیت محیط داخل ساختمان به این بناها جواز می‌دهد.

احداث بناهای سنتی برای کنترل دما هم می‌تواند مفید واقع شود. ژو بینگشین، از دانشگاه تسینگ‌هوا می‌گوید، البته احتمال اشتباه هم در این سیستم وجود دارد چون بیشتر این جوازها تنها بر اساس نقشه ساختمان‌ها داده می‌شود نه این که ساختمان مورد بحث در دنیای واقعی عملاً دارای این خصوصیات خواهد بود، ولی البته می‌تواند نشانه‌ای از کل روند باشد. در سال ۲۰۱۷ چین برنامه‌ای را پیاده کرد که بر اساس آن قرار بود تا پایان سال ۲۰۲۰ حدود ۵۰ درصد ساختمان‌های شهری جدید الاحداث، دارای «جواز سبز» باشند. اگر چه آهنگ رشد توسعه شهری در چین بسیار سریع است، روند تغییر هم می‌تواند چنین سرعتی داشته باشد. چنانچه قرار باشد طی ده سال آینده، نیمی از کل فعالیت‌های ساختمانی جهان در چین صورت بگیرد، در آن صورت باید استانداردهای لازم برای حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی را بالاتر برد تا بتوان در سراسر جهان تاثیر پخش گازهای گلخانه‌ای را در محیطی که ساخته دست بشر است، کاهش داد.

اوزون طبقه - ولې ويجاړېږي او څنگه ساتل کېدی شي؟

ليکنه: نجيب الله خيرک

گواښونه له منځه لاړ شي او د اوزون طبقه وساتل شي.

څه موده وړاندې ملگرو ملتونو خبر ورکړ چې سوېل قطب د پاسه اوزون طبقې کې جوړ شوی سوری بېرته بند شوی او د رغېدو په حال کې دی چې پر ځمکه د اوسېدونکو لپاره ښه زېری بلل کېږي. که څه هم دا ويجاړه شوې برخه پخپله رغېدلې خو د یو لړ تر سره شویو کړنو او کوشښونو پایله گڼل کېږي چې په ۱۹۸۷ کال کې مونټریال پرتوکول له لاسلیک سرچینه اخلې.

په دې لیکنه کې به د اوزون طبقې بېژنده، د ويجاړتیا زیانونه او لاملونه، د د ساتلو لارې چارې او په دې برخه کې نوره نړۍ او افغانستان کې شوې او کیدونکې هڅې ولولو.

اوزون په اصل کې گاز دی چې د ځمکې په اتموسفیر کې په طبعي شکل وجود لري،

بند کړي چې د اوزون له اکسیجن سره د تعامل ښه وړتیا او د تخریب سبب یې گرځي.

په اتموسفیر کې د اوزون طبقې موقعیت د اوزون طبقې ويجاړې پر ځمکه نه یوازې د انسانانو بلکې ټولو ژویو ژوند له گواښ سره مخ کوي. ځکه ويجاړه شوې اوزون طبقه د لمر ضرر رسوونکې وړانگې جذب او ځمکې ته یې د راتلو مخه نه شي نیولی.

په نتیجه کې د ځمکو اوسېدونکو روغتیا ته گواښونه پېښوي لکه د انسانانو د دفاعي سیستم کمزورتیا، پوستکي بېلا بېلو سرطانونو، د سترگو ناروغیو (Cataracts)، د لمر په وړانگو د پوستکي سوځېدلو، د کرنیزو محصولاتو ويجاړېدو او د ځینو سمندري ژوو له منځه تللو سبب گرځي. له نیکه مرغه د اوزون طبقې جوړښت او موجودیت مور ټول له دې اېټونو ژغوري نو پکار ده چې خپلې روغتیا پخاطر د هغې په ساتلو کې هڅې ونه سپموو.

د اوزون طبقې د ويجاړۍ میکانیزم او پروسه لومړی ځل د ۱۹۷۰ لسیزې په لومړیو کې ساینسپوهان د انټرکتیکا سیمې (سوېل قطب) د پاسه متوجه شول چې د اوزون طبقه د ويجاړې په حال کې ده.

لومړی باور دا و چې د تخریب سبب به په ستراتوسفیر کې د الوتکو څخه د

د اوزون مالیکول (له درې اټومه اکسیجن څخه جوړ شوي چې ۹۰ سلنه یې د ځمکې اتموسفیر په ستراتوسفیر برخه کې شته چې گټور اوزون بللی کېږي.

د ستراتوسفیر هغه برخه چې د اوزون زیاد مالیکولونه پکې راټول شوي د اوزون طبقې (Ozone Layer) په نامه یادېږي چې د ځمکې له سطحې نه پورته د ۱۵ او ۳۵ کیلومترو په منځ کې ۳ ميلي متره پنډه طبقه ده چې پنډوالی یې موسمي او سیمو ته په کتو توپیر کوي، سربېره پر دې یې پنډوالی د لمر له وړانگو د انرژي اخیستو پورې هم تړاو لري نو ځکه د ورځې په پرتله یې پنډوالی د شپې کمیږي.

د اوزون طبقه ځمکې ته د لمر د ماورا بنفش (Ultra-Violet) زیان رسونکې وړانگې چې پر ځمکه ژونديو موجوداتو روغتیا ته زیات خطر پېښوي جذبوي او د را تلو مخه یې نیسي. د اوزون طبقه لومړی ځل په ۱۹۱۳ کال د فرانسوي فزیک پوهانو لخوا وپېژندل شوه.

دا ساحه حساسه او د ژر تخریبېدو وړ ده هغه ځکه چې په اوزون کې د شته اکسیجن د اتمونو تر منځ اړیکه نازکه او په اندک ډیکه یو له بل بېلېدی شي نو له همدې امله ساینسپوهان او چاپېریال ساتونکي هڅه کوي چې د داسې موادو تولید او استفاده

تولیدشویو نایتروجن اوکساید (No۲) له امله وي، خو په ۱۹۷۴ کې جوته شوه چې د کلوروفلوروکاربن (CFC) په نامه د انسانانو لخوا جوړ شوي کیمیاوي مواد اوزون طبقې ته زیان رسوي.

CFC گازونه عموماً د سړوونکې مادې په توگه په یخچالونو، د کور او موټرونو په ایرکنډیشنونو، بېلابېلو سړوونکو وسایلو او د تودوخې عایق موادو کې کارېږي. پر CFC سربېره هیلون او هایدروکاربون چې اور وژونکو کپسولونو، ځینې سپرې گانو، پلاستيکي توکو کې او میتایل بروماید چې د کرنیزو ځمکو او حاصلاتو د ضد عفوني کولو په توگه ترې گټه اخیستل کېده هم د اوزون طبقې په تخریب کې رول درلود چې په تدریجي ډول یې تولید او کارول بند شول. CFC گازونه د ځمکې پر سطح بې خطرې وي، خو کله چې هوا ته پورته شي خطرناک شي او په اتموسفیر کې تر سلو کلو یا زیات عمر کولی شي.

لکه څرنګه چې CFC په خپل ترکیب کې کلورین، فلورین او کاربون لري هوا ته له تګ وروسته د لمر وړانگو په واسطه کلورین ترې بېل او د اوزون له یوه اټوم اکسیجن سره په یو ځای کېدو هغه تجزیه او کلورین مونوکساید جوړوي او په دې توگه اوزون په دوه اکسیجنه مالیکول بدلېږي.

د فساد په له منځه وړلو کې مرسته وکړي او د فساد موارد افشا کړي. هغه د ملگرو ملتونو د یوه راپور په غبرګون کې ویلي وو چې فساد د افغانستان د سولې او پرمختګ په لار کې تر ټولو ستر خنډ دی او پر وړاندې یې پراخې مبارزې ته اړتیا ده.

د امریکا سرپرست سفیر داسې مهال دغه څرګندونې کوي چې پرون هم په کابل کې د فساد پر وړاندې یوه سفارتي ګروپ په دې تړاو اعلامیه خپره کړې وه. په دې ګروپ کې ملګري ملتونه، جاپان، امریکا، اروپایي ټولنه او نور هېوادونه شامل دي او په یوه څوله له افغان حکومت غواړي چې د فساد پر وړاندې مبارزه جدي کړي. ملگرو ملتونو هم په یوه راپور کې په افغانستان کې د فساد اوسنی کچه د جدي اندېښنې وړ بللې وه او له حکومت یې ددغه پدیدې پر وړاندې د جدي او عملي مبارزې غوښتنه کړې وه.

افغان حکومت بیا تر دې دمه پر هېڅ دغه راپور او ادعا غبرګون نه دی ښودلی. سره له دې چې د مافیا له لوري په ګمرکونو کې هم د فساد ګنګوسې او راپورونه خپاره شوي دي، د کرونا لپاره په ځانګړې شوې بودیجه کې د اختلاس ګڼ راپورونه دي، خو حکومت په دې تړاو وضاحت نه ورکوي. ولسمشر څه موده مخکې په یوه مرکه کې ویلي وو، پیسې یې د کرونا ضد مبارزې لپاره پیدا کړې، خو ظرفیت نشته دی، دوی یې نه شي لگولی او هغوی چې فساد کړی ولس ته به معلوم وي ولس یې دې له گریوان ونیسي.

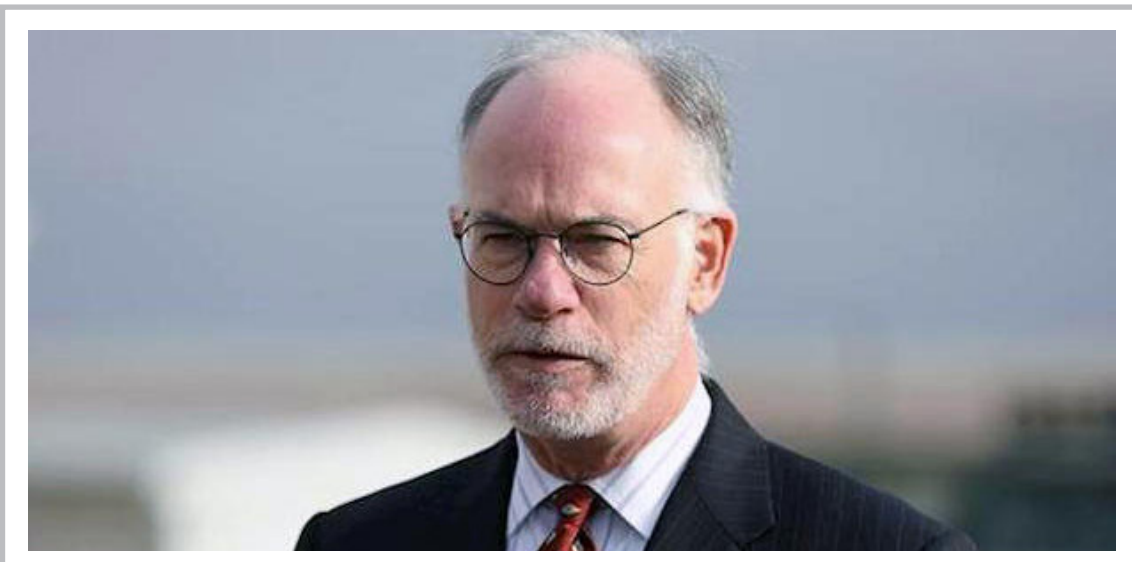
حکومتي چارواکي ښکېل دي. سره له دې چې حکومت د فساد موجودیت رد کړ، خو اوس نړیوالې رسنۍ او مهم نړیوال بنسټونه او د افغانستان متحدین له زیاتېدونکي فساد شکایت کوي.

تازه په کابل کې د امریکا د سفارت شارژدافیر هم د شته فساد په اړه اندېښنه ښودلې ده. راس ویلسن د ځینو رسنیو کار ستایلی چې د فساد پر وړاندې مبارزه او د اختلاس د مواردو له موجودیت راپورونه ورکوي، خو له حکومته غواړي چې په دې اړه خپل اقدامات جدي کړي. د نوموړي په خبره، فساد د افغانستان د پرمختګ په لار کې خنډ دی، رسنیو له فساد پرته پورته کړې او اوس د حکومت دنده ده چې دغه راپورونه په سمه او دقیقه توګه وڅېړي. افغان حکومت تر اوسه د رسنیو له لوري د خپرو شوو راپورونو او دغه راز د امریکا د سفیر پر څرګندونو غبرګون نه دی ښودلی او نه هم په دې اړه ولس ته معلومات ورکوي. د امریکا د سفارت شارژدافیر همدا راز غوښتنه کړې چې حکومت دې ژر تر ژره تورن کسان د قانون منګولو ته وسپاري. د ده په خبره: ((حکومت دې د رسنیو معتبر راپورونه په دقیقه توګه وڅېړي، هغوی چې په فساد کې ښکېل دي، باید جزایي شي او د قانون منګولو ته وسپارل شي)).

تر دې وړاندې هم په کابل کې د امریکا د سفارت سرپرست راس ویلسن تر دې وړاندې هم په افغانستان کې له رسنیو، خصوصي سکتور، شرکتونو او عامو وګړو غوښتي وو چې

پر شرموونکي فساد اندېښنه؛

د امریکا سفارت: افغان حکومت دې د فساد په اړه ټولې معتبرې ادعاوې وڅېړي

سم په ټولنیزو رسنیو کې د فساد د موجودیت او د کرونا لپاره د ځانګړو شوو پیسو د اختلاس او غلا ګنګوسې هم خپرې شوې. له هغه وروسته یو شمېر رسنیو د فساد پر وړاندې د مبارزې په اړه څېړنیز راپورونه خپاره کړل او په هغه کې یې ثابته کړه چې په افغان حکومت کې فساد موجود دی او په دې فساد کې

ته ځواب ویونکی وي. په دې وروستیو کې ګڼو رسنیو او نړیوالو بنسټونو په افغانستان کې د شته فساد له امله راپورونه خپاره کړي دي او په وینا یې د فساد پر وړاندې اوسنی مبارزه اغېزمنه نه ده.

له هغه وروسته چې په هېواد کې د کرونا ویروس د خپرېدو راپورونه خپاره شول، ورسره

امریکا یو ځل بیا په افغانستان کې پر موجود فساد اندېښنه ښودلې او له افغان حکومت یې غوښتي چې په دې تړاو جدي ګامونه اوچت کړي. په کابل کې د امریکا د سفارت شارژدافیر په یوه ټویټ پیغام کې ویلي رسنیو ته په کار ده چې د فساد په کشف او افشا کې خپل رول ډېر او حکومت باید په دې تړاو ملت

امنیت شورا: د سوريې جگړه ځپلو میلیونونو کسانو ته به

د مرستو رسولو بهیر تر یوه دهلیز پورې محدود وي

لومړنیو اړتیا یې برخې کېږي. د ملگرو ملتونو چارواکو او د بشري چارو ډلو تر ډېره هڅه کړې وه چې د سوريې شمال لوېدیځ ته چې اوسېدونکي یې سخت مرستو ته اړ دي، د بشري مرستو دوه دهلیزونه پرانیستي وي، خو دغه هڅې بریالۍ نه شوې.

د ملگرو ملتونو په امنیت شورا کې د ورمې ورځې پرېکړه لیک ته د دې شورا دوولس غړيو مثبتې رایې ورکړې او روسیې، چین او د دویمینګن جمهوریت له رایې ورکولو ډډه کړې ده.

روسیې او چین له دې مخکې د ملگرو ملتونو د امنیت شورا بل هغه پرېکړه لیک وپتو کړی و چې له ترکیې یې د شپږو میاشتو په مخه

نور پرېکړه لیکونه چې روسیې او یو شمېر یې لوېدیځو هېوادونو وړاندې کړي وو، رد شوي وو. د ملگرو ملتونو د امنیت شورا دغه پرېکړه لیک وروسته له هغې تصویبوي چې سوريې ته د ملگرو ملتونو د بشري مرستو رسولو بهیر چې له ترکیې د دوو دهلیزونو له لارې ترسره کېده، پای ته رسېدلی و. دغه پرېکړه لیک چې مسوده یې د جرمني او بلجیم له خوا وړاندې شوې وه، د یوه کال لپاره له کوم ځنډ پرته د مرستو رسولو دغه بهیر غځوي.

یو شمېر لوېدیځ هېوادونه بیا دې ته اندېښنه لري چې د مرستو رسولو دغه بهیر چې په یوه دهلیز پورې محدودېږي، په سیمه کې یو میلیون او درې سوه زره اوسېدونکي د ژوند له

د ملگرو ملتونو امنیت شورا هغه پرېکړه لیک تصویب کړ چې سوريې ته د ترکیې له پولې یوه دهلیز ته د بشري مرستو رسولو اجازه ورکوي. دا هغه څه وو چې د روانې اونۍ په پیل کې روسیې وړاندیز کړی و، خو د امنیت شورا د اکثریت غړيو ملاتړ یې خپل نه کړ.

سوريې ته د بشري مرستو رسولو په اړه دا د ملگرو ملتونو د امنیت شورا پنځم پرېکړه لیک دی چې دې شورا تصویب کړ. له دې مخکې

د سوريې شمال لویدیځې برخې ته د بشري مرستو رسولو دغه بهیر د دمشق له مداخلې پرته له ۲۰۱۴ ز کال راهیسې پیل شوی چې د اعتبارموده یې هرځلې تمدیدېږي. ملګري ملتونه دغه راز له ترکیې د سوريې د خاورې دې برخې ته د بشري مرستو رسول ډېر حیاتي بولي.

وسیمه، بسم الله بسم، عرفاق، سمنگو بادغیسي او نقيب الله اروین د دغه ولایت وتلې خېرې دي. د دغه ولایت اقتصاد پر زراعتي محصولاتو ولاړ دی، کرنه يې د لمي بڼه لري او له مدرنو او تخنیکي توکو ډېره کمه گټه پورته کوي. کرنیز حاصلات يې غنم، جوار، نخود، زیره (زڼکی)، کونخلې، هندوانې، خټکي او نور دي. بادغیس له لرغونو زمانو راهیسې تر اوسه د خراسان د گودام او د افغانستان د لوېدیځې حوزې په نوم مشهور و.

د دې سیمې د خلکو دویم کسب مالداري او د قره قل ډوله پسونو ساتل دي، له دغه ولایته هر کال پسونه، د قره قل پوستکي، وړی، گُرک او کورت د هېواد نورو ولایتونو او له هېواده بهر صادرېږي. د دغه ولایت کرنې ته ملخان او کپشک ډېر زیان رسوي. په بادغیس کې له دولتي ټلوېزیون پرته چې ملي او سیمه ییز پروگرامونه خپروي، نور نشریات نه کوي او دغه راز د حنظله په نوم یوه راډیو هم ځینې خپرونې لري. د «بادغیس اینې» په نوم یوې میاشتنۍ چاپي رسنۍ هم په دې وروستیو کې خپل فعالیت پیل کړی دی. د مشعل هدایت میاشتنۍ، د بادغیس ولایت د علماوو شورا نشریه ده، چې هره میاشت له چاپه راوځي. د صدای بادغیس میاشتنۍ او د بنځو د خورشید مجله خپل فعالیت جاري ساتلی دی. بادغیس ویب سایټ هم لري، چې د دغه ولایت د ډېرو فرهنګیانو له لوري جوړ شوی دی.

د دغه ولایت د پوهنې ریاست د چارواکو د معلوماتو له مخې، په بادغیس کې ۴۶۰ ښوونځي فعال دي، چې ۸۰ یې لېسې او پاتې ټول یې ابتدایه او منځني ښوونځي دي. په دغه ولایت کې ۱۲۰ زره زده کوونکي پر زده کړو بوخت دي، چې ۳۵ سلنه یې نجونې دي.

په یاد ولایت کې د کرنې یوه مسلکي لېسه او د قابلگی یو انستېټیوټ هم فعالیت لري. بادغیس ولایت د تاریخ له نظره ډېر لرغونی فرهنگ لري او حنظله بادغیسي په افغانستان کې د درې ژبې لومړنی شاعر پاتې شوی دی.

لکه څرنګه چې بادغیس له شاته پاتې او درېیمه درجه ولایتونو له ډلې څخه دی، نو دې ته په کتو په دغه ولایت کې فرهنګي فعالیتونه هم کمزور دي. په بادغیس کې له دولتي ټلوېزیون پرته چې ملي او سیمه ییز پروگرامونه خپروي او دغه راز د حنظله په نوم یوه راډیو هم خپلې خپرونې کوي، نورې رسنۍ فعالیت نه لري. په دغه ولایت کې فرهنګي او ټولنیز بنسټونه ډېر مروج نه دي.

د دغه ولایت د المپیک امریت د معلوماتو له مخې، د یاد ولایت په بېلابېلو ټیمونو کې شاوخوا ۳ زره ورزش کاران غړیتوب لري او رسمي سیالی کوي.

دغه راز په بادغیس کې فوټبال، والیبال، دوش او باسکټبال لوبې ډېر مینه وال لري او همدارنګه رمزي لوبې لکه تکواندو، جودو، کاراته، پهلوانې او ډېرې نورې هغه یې مروجې دي او دغه راز په دې وروستیو کې د کرکټ لوبې هم ځینې مینه وال پیدا کړي دي.

بادغیس

حشمت الله نوري

بادغیس د هېواد د شمال لوېدیځو ولایتونو په ډله کې راځي او مرکز یې د قلعه نو ښار دی. دغه ولایت لوېدیځ ته له هرات، ختیځ ته له فاریاب، سوېل ته له غور ولایت او شمال ته د ترکمنستان له هېواد سره گډې پولې لري.

دغه ولایت ۲۳۰۰۰ کیلومتره مربع مساحت او شپږ ولسوالۍ لري، د وگړو شمېر یې ۴۳۹۵۰۰ تنه ښودل شوی دی. بادغیس د بادخېزه په مانا هم راغلی دی، چې بادونه په کې زیات چلېږي، ځکه نو دغه نوم ورکړل شوی.

بادغیس یو وخت د هپتالیانو تر واک لاندې سیمه بلل کېده، چې د طرخان په مشرۍ یې د اسلام د لښکرو پر وړاندې سخت مقاومت وکړ. د یوه نوم ورکي لیکوال په وینا، بادغیس شاوخوا درې سوه کلي درلودل او تر ټولو مهم او اغېزناک ښار یې دهستان او د بادغیس حکومت په مرکز کوغن اباد کې و.

بادغیس په ۱۹۶۲ م کال کې د افغانستان د سیاسي ادارې ویش په موده کې د هرات ولایت یوه برخه وه. دغه اړیکه له پخوا زمانو څخه اوږده رېښه لري. د بادغیس په بازارونو کې داسې سوداګر او صنعت کاران شته، چې په اصل کې د هرات اوسېدونکي دي او یا یې هم د هرات ټول فرهنگ ساتلی دی. په بادغیس کې حنظله بادغیسي، چې له اسلام منلو وروسته لومړنی شاعر دی، دې نړۍ ته سترګې غړولې دي.

بادغیس ولایت مواصلاتي لارې او کافي اوبه نه لري. نو له همدې امله دی چې په هېواد کې یې د نورو ولایتونو په پرتله د وگړو شمېر کم او دغه راز د دغه ولایت د پراختیا او پرمختګ درجه په ټیټ حالت کې ده.

د دغه ولایت اقلیم وچ دی، په ژمي کې پکې واوره اوري او په اوړي کې هم گرم موسمي بادونه لري. بادغیس د خپل غرنیز جوړښت له امله په ځانګړي ډول په سوېل-لوېدیځو او سوېل-ختیځو برخو کې ډېرې ښایسته طبیعي منظرې لري، چې یوه ښه نمونه یې د سبزک بند دی او دغه ځای د ارچې د ونو په منځ کې پټ او د اوبو ډېرې چینې لري.

دغه راز د بادغیس ولایت بله طبیعي منظره د جوند په دره کې ډېری ځایونه ولاړې اوبه دي، چې د «پوده» اوبو په نوم هم شهرت لري. د مرغاب سیند هم چې د هېواد له ډکو بهېدونکو سیندونو څخه دی، د دغه ولایت په بالامرغاب ولسوالۍ کې تېرېږي. د زرمست بند هم د تبعی منظرو یوه بله نمونه ده، چې ډېره په زړه پورې هوا لري، خو له دې ټولو ښایسته منظرو سره سره بیا هم افغان ولسمشرانو او واکمنانو دغه ولایت ته کومه ځانګړې پاملرنه نه ده کړې. د بادغیس پسرلی ښایسته او افسانوي ښکلاګانې لري، د غرونو شنې لمنې د لاله په ژېړو او بنفشو رنگونو داسې ښکلې شوې وي لکه ناوې، چې د خپل معشوق په انتظار کې د هغه د راتلو په تمه مسکا او خنداګانې کوي. دغه ولایت د مرکز په گډون اته اداري واحدونه لري: قلعه نو (مرکز)، اب کمري، جوند، غورماچ، مقر، قادس او مرغاب.

د دغه ولایت اقتصاد پر زراعتي محصولاتو ولاړ دی. کرنه یې ډېره برخه للمینه بڼه لري او له مدرنو او تخنیکي توکو ډېره کمه گټه پورته کوي. کرنیز حاصلات یې: غنم، جوار، نخود، زیره (زڼکی)، کونخلې، هندوانې، خټکي او نور دي. بادغیس له

لرغونو زمانو راهیسې تر اوسه د خراسان د گودام او د افغانستان د لوېدیځې حوزې په نوم شهرت لري.

د دې سیمې د خلکو دویم کسب مالداري او د قره قل پسونو ساتل دي، له یاد ولایته هر کال پسونه، د قره قل پوستکي، وړی، گُرک او کورت د هېواد نورو ولایتونو او له هېواده بهر صادرېږي.

د بادغیس د زیار ایستونکو خلکو یو بل کسب د غالیو اوبدل دي، چې ډېری وخت په کورونو کې د بنځو له خوا اوبدل کېږي. د بادغیس غالی په هېواد او بهر کې ځانګړی نوم لري، چې په ۵۰ لمريز کلونو کې دغو غالیو د امریکا د فلاډیلفیا ښار او د توکیو په نړیوالو نندارتونونو کې لومړی مقام گټلی و. د دغه ولایت د غالیو اوبدلو موسسې «د بادغیس غالی اوبدلو شرکت» په نوم تر ۱۳۷۱ لمريز کلونو پورې چې دفتر یې په کابل ښار کې و، شتون درلود، خود مجاهدینو تر منځ په خونړیو کورنیو جګړو کې یې د نورو اقتصادي بنسټونو په څېر خپل دفتر له پولې هاخوا ولېږداده، چې اوسمهال هم د سمرقند په ښار کې په همدغه نوم شته.

پسته د دغه ولایت له مهمو محصولاتو ګڼل کېږي، چې هر کال ترې خلک او دولت میلیارډونه افغانۍ گټه تر لاسه کوي. د بادغیس د پسته ځنګلونه د هېواد په کچه تر ټولو لوی ځنګلونه دي، چې شاوخوا ۹۵ زره هکتاره ځمکه یې نیولې ده او دولت هم دغه بارزښته وچې مېوې ته ډېره کمه پاملرنه کړې ده. ځکه د دغه ولایت ډېری بې وزله خلک د ژمي لپاره لرګي له دغو ځنګلونو څخه تر لاسه کوي او دغه راز دولت د دغو ونو د ډېرېدو لپاره هم کوم پروګرام نه لري.

د قلعه نو ښار په څو سوه مترۍ کې د هوايي ډګر سوېل خوا ته په مخکینیو کلونو کې د غره د رانښوېدو له امله د بامیانو د طاقونو په بڼه څو طاقونه جوړ شوي دي او که د همدغه غره په لمنه کې د ختیځ او لوېدیځ لوري ته کاوش تر سره شي، نو ډېرې لاسته راوړنې به ولري او دغه امکان هم لري، چې دغه طاقونه ښایي له اسلامه مخکې دورو پورې اړوند وي.

د قلعه نو ښار لوېدیځ لور ته په ۷۰ کیلومتری کې د کلا نریمان په نوم یو مشهور حصار پروت دی، چې ډېر حیرانوونکي او لرغوني ودانۍ لري. غبار، ((افغانستان د تاریخ په اوږدو کې)) په خپل کتاب کې دې کلا ته د کالیون کلا نوم ورکړی دی. یوهبله مشهوره کلا چې د کالیون (نریمان) د خور په نوم هم مشهوره ده، د قادس ولسوالۍ په اړوند سیمو کې جوړه شوې، چې په ورته بڼه یې د مغولیانو پر وړاندې خپل مقاومت وښود چې له همدې امله د پیوار کلا په نوم هم یادېږي. د سیمې خلکو له یادو دواړو ځایونو په تېرو کلونو کې لرغوني اثار را ایستي دي، چې بیا د سیمه ییزو قاچاق وړونکو له خوا پاکستان ته قاچاق او له هغه وروسته خرڅ شوي دي.

حنظله بادغیسي، فضل احمد پیمان، سمینو بادغیسي، معلم نېک محمد خان، احمد بن عبدالله خجستانی، ابوبکر،

د کتاب خبرې

د یوویشتمې پېړۍ تجارت

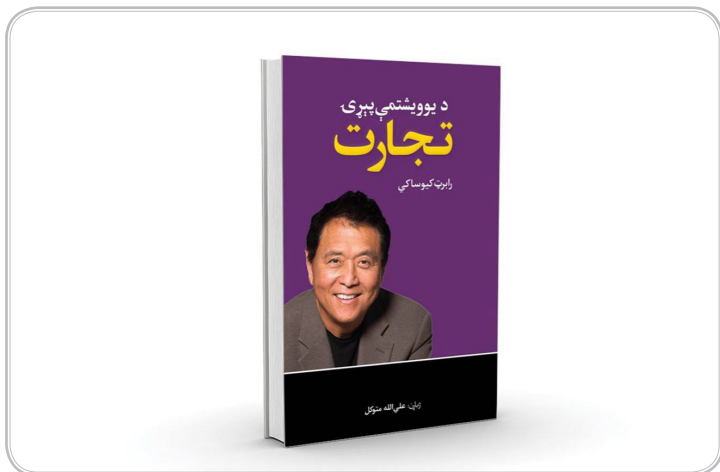
© لیکوال: رابرت کیوساکي

© ژباړن: علي الله متوکل

دویمه برخه

یو کاروبار او اته شتمني جوړوونکې دارایی

پنځلسم خپرکی

۲. پر تجارت بیا پانگونه کول

ډېر شبکه یي بازارموندونکي یوه لویه تېروتنه کوي. کومې پیسې چې دوی ته له نوي تجارت څخه لاس ته ورځي، د تنخوا په توګه گټه نه ترې اخلي، بلکې د ژوند پر بې ځایه لګښتونو یې لګوي. د یوه پر ځای د دوو موټرو اخیستل، د لوی کور اخیستل، زیات لګښت کوونکې مېلې کول او دې ته ورته نورو کارونو ته ملا وتړي.

دا خبره نه ده چې دوی کم عقلمان دي. ما ډېر هونښیار او پوه خلک لیدلي چې دا کار کوي. د دې یوازینی دلیل دا دی چې دا خلک اوس هم د تنخوا لرونکې دندې په فکر کې دي. که شتمنېدل غواړئ، نو د تجارانو او پانگونهکو په څېر فکر وکړئ.

لومړی خپل ورځنی کار له لاسه مه وکوئ. د تجارت کولو موخه دا نه ده چې تجارت دې ستاسو د ورځنۍ دندې ځای ونیسي او ستاسو ورځنۍ دنده دې شي. په دې کار کله هم شتمني لاس ته نه راځي. د دې پر ځای داسې وکړئ: کله چې ستاسو تجارت دومره شو چې تاسو ته یو څه گټه په لاس درکوي، نو هغه گټه واخلي او دویم ځل په خپل تجارت کې پانگونه وکړئ چې تجارت مو ښه پراخ شي.

ډېر خلک په دې خاطر له تجارت څخه زیاته گټه نه ترلاسه کوي چې په خپل تجارت کې بیا بیا پانگونه نه کوي.

نو تاسو غواړئ له E کونج یا تنخوا لرونکې دندې سره مخه ښه وکړئ او خپل تجارت رامنځته کړئ، ښایي له خپلې دندې څخه دې بد کېږي یا کېدای شي داسې یاست لکه نور مسلکي خلک چې ما لیدلي. هغوی له خپلې دندې سره مینه لري، خو نه غواړي په اونۍ کې څلورنښت، پنځوس یا شپېته ساعته کار وکړي. توپیر نه لري، هر دلیل چې وي. خو واقعیت دا دی، که تاسو له تجارت څخه لاس ته راغلي گټه د ژوند په میاشتنيو لګښتونو کې ولګوئ، نو تاسو تجارت نه جوړوئ، بلکې ځان ته بل کار پیدا کوئ.

یو ښه تجار د تجارت جوړولو لپاره هېڅکله پانگونه او بیا ځلي پانگونه نه بس کوي. تل په خپل تجارت کې بیا بیا پانگونه کوي. ډېر خلک په دې خاطر له تجارت څخه زیاته گټه نه ترلاسه کوي چې په خپل تجارت کې بیا بیا پانگونه نه کوي.

جان: پخواني تجارتونه ښایي د گودامونو په جوړولو، په ملي کچه اعلاناتو، نوو تولیداتو او د تولیداتو د وېش پر نوو کانالونو کار وکړي. خو د یوه شبکه یي بازارموندونکي په توګه تاسو دې لګښتونو ته هېڅ اړتیا نه لرئ. دا پانگونه د شبکه یي بازارموندنې شرکتونه ستاسو لپاره کوي. په خپل تجارت کې بیا ځلي پانگونه څنګه وکړئ؟ ځینې برخې شته چې تاسو به هونښیاری پانگونه پکې کولای شئ. لکه، ځان روزل او د شبکه یي بازارموندنې د پراختیا په موخه نورو ښارونو ته سفر کول. د تجارت د پرمختګ او زده کړې توکي او سرچینې ټول په بیا ځلي پانگونه کې شاملېږي.

تر ډېره د شبکه یي بازارموندنې اصلي پانګه ستا پیسې نه، بلکې ستا هڅه او وخت دی. د شبکه یي بازارموندنې د گټې ډېره برخه تا ته راځي چې د شتمنۍ جوړولو پروسه ښه سرته ورسوي. پام دې وي، ما د «شتمنۍ جوړول» درته وویل د «شتمنۍ برابردول نه». ځینې خلک له دې تجارت څخه راغلي گټه غنیمت گڼي او بریادولو او تس نس کولو ته یې ناست وي.

تېروتنه مه کوئ، ما ډېر خلک لیدلي چې گټلي پیسې پر لویو موټرو، کورونو او د ژوند پر بې ځایه لګښتونو لګوي. په بې ځایه مصرفونو د خپل تجارت سپکاوی مه کوه. د خپلې نوې گټې احترام وکړه او په هغې بیا ځلي پانگونه وکړه.

۳. پر ملکیتونو پیسې لگول

د تجارت د گټې په زیاتېدو دې اضافي پیسې د ملکیتونو په پېرلو ولگو. په دې کې ګډه پانگونه، سهامې ونډه او نور ارزښتمن کاغذونه نشته. نو ځکه د پېرلو لپاره خورا اسانه شتمني ده. په سهامې تجارتونو او د ګډې پانګونې په صندوقونو کې خطر یو څه زیات وي او گټه له مالې سره یو ځای پر پانګه اضافه کېږي. نو د پانګونې پر وخت د خطرونو د کمولو لپاره مالي پوهې ته اړتیا ده. دلته پلان دا دی چې په لاس ته راغلو نوو اضافي پیسو باید داسې پانگونه وکړو چې گټه لاسته راوړنکې شتمني ترې جوړه شي. د گټې لپاره ډېرې شتمنۍ شته؛ خو زما په اند د گټې لپاره ملکیت تر ټولو غوره دی او دا خبره دوه دلیل لري:

لومړی، پر ملکیتونو د پانګوالو لپاره د مالې قوانین په گټه دي. دویم داچې بانکونه پر ملکیت د پانګونې لپاره پور درکوي.

خلک ډېر وخت له ما پوښتنه کوي چې «څنګه به ملکیت وپېرلای شم، په داسې حال کې چې د کرایې پیسې نه لرږم؟» دا ښه پوښتنه ده. تر څو چې اضافي پیسې ونه لري، ملکیت نشي پېرلای. په همدې خاطر وایو چې تاسو هغه وخت ملکیت پېرلای شئ چې تجارت رامنځته کړئ او په هغه کې بیا ځلي پانگونه وکړئ. د شبکه یي بازارموندنې په مرسته تاسو په لږو امکاناتو خپل تجارت جوړولای او اضافي پیسې موندلای شئ. **دوام لري...**

اقتصاد

هميانی

د بريالي ژوند راز

ژباړه: حميدالله حميدي

له دې کار د پام وړ لاسته راوړنه ونه لری. د اندېښنې وړ خبره نه ده، ځکه هېڅوک هم په لومړي سر کې مسلکي عمل نه شي کولای. له «هېڅ» نه لږ گټه هم ښه ده. په راتلونکې کې باید له دې څخه زیاته تمه ولری. داسې فکر وکړئ چې د ډېرو لویو کارونو لپاره مو مهالوېش او پروگرام جوړ کړی، خو تر اوسه لاس پکار شوی نه یاستی.

زیاتره کسان مخکې له دې چې کوم کار پیل کړي، په اړه یې زیاته اندېښنه کوي، دوی داسې فکر کوي چې پر وړاندې یې د ستونزو یو دیوال پروت دی، خو که په دې بريالي شول چې کار یې پیل کړ او له نیمايي وړ تېر شول، نو پاتې کار به یې ډېر په لېوالتیا سره تر سره کړي، نو تاسې هم بې له کوم خنډ څخه حاضر شئ او کار پیل کړئ، څو نیمايي ته ورسېږئ او د پاتې کار لپاره په خپل ذهن کې شور او شوق پیدا کړئ.

د هر کار له تر سره کولو وروسته، خپل ځان نور هم تشویق کړئ او کوم کار مو چې تر سره کړی، پر ځان وویاړئ. حتی کله کله د ځان لپاره ډالی واخلي او له ځانه مننه وکړئ. هر مقطعي کار چې تر سره کوی، داسې فکر وکړئ چې دې ته ورته نور مقطعي کارونه او ان تر دې هم لوی په مخ کې لری. دغه د ځان تشویقول او هڅول په تاسو کې داخلي انرژي نوره هم پیاوړې کوي او د نورو کارونو لپاره درته موقع برابروي.

وخت به مو هم خپل لومړني کارونه تر سره کړي وي او داسې به ښکاري چې په خوب کې به هم فعالیت کوی.

فکر او پروگرام جوړول د هر کار لومړی گام دی، خو که د هر کار د کولو لپاره ډېر وخت په نظر کې ونیسی او یا یې په اړه ډېر فکر وکړی، دا کړنه به دې د دې لامل شي، چې ورو ورو د خپلو موخو له تعقیب پاتې شی. د یوه کار په اړه ډېر فکر کول او په کار کې خنډ کول د دې لامل گرځي، چې ډول ډول بهانې جوړې کړی او د دې کار د کولو لپاره خپل وخت ضایع کړی او بالاخره خپله بې د نه کولو یو دلیل جوړ کړی او له کار کولو پاتې شی.

که غواړئ چې یو نوی کار تر سره کړی، خو په دې برخه کې کافي تجربه نه لری، که هر څومره هڅه هم وکړئ بیا به هم

هغه هم دا چې هره ورځ یې له کومې استننا څخه لومړی باید مهم کارونه تر سره کړم.»

د بېلگې په توگه، سبا له یوه مهم کس سره د لیدلو وعده لری. په ذهن کې مو داسې تصویر جوړ کړئ چې سبا به له خیره هر څه سم روان وي او ټول کارونه به مو ډېر ښه پر مخ ځي او له خپلو ټولو کړنو به ډېر راضي یاستی. یا دا چې سبا غواړئ څو مختلفو ځایونو ته لاړ شی، ځان مو داسې عیار کړئ چې هر یوه ته په خپل وخت رسیدگي وکړای شی او د دې کارونو د تر سره کولو لپاره مو ځان تر خپله وسه تشویق کړئ. په دې سره به مو خپل لا شعور ته هر څه په گوته کړي وي او د خوب پر مهال به هم د سبا لپاره د دې ټولو کارونو تر سره کولو ته تیاری ولری. داسې چې ان د خوب پر

د ټولو انسانانو یوه غوښتنه د بريالي او ښه ژوند تجربه کول او ورته رسېدل دي، خو دا هر څه خپلې کړنلارې لري چې باید عملي یې کړئ، څو موخې ته ورسېږئ. له ځان سره فکر وکړئ چې د کوم کار کول مو په ژوند کې بنيادي بدلون را وړي، هر یو یې چې په نظر مهم درغلو، لومړی یې تر سره کړئ.

له دې کاره وروسته درته یوه د یادانېت کتابچه جوړه کړئ او د هغو کارونو لپاره مهالوېش جوړ کړئ، چې باید تر سره یې کړی. د دريو مياشتو کارونه مو داسې تنظيم کړئ چې د اړينوالي له مخې یې په کټه گوربو ووېشئ.

د بېلگې په توگه، لومړی ټوله مياشت په پام کې ونیسئ، له هغې وروسته اونۍ او هغه کارونه چې ډېر اړين دي، همدا نن ورځ یې تر سره کړئ، هره شپه باید د سبا لپاره ورځنۍ مهالوېش ولری.

هره شپه باید له خپل ځان سره قول او وعده وکړئ، چې سهار له خوبه پورته شوي له اوداسه او لمانځه وروسته لومړی باید مهم او اړين کارونه تر سره کړئ. له ځانه مو دغه عادتونه لرې کړئ چې سهار له خوبه پورته شی او له ځان سره ووايي: «نن ولا چندان جوړ نه يم، دا کارونه به سبا ته پرېږدم.» یا دا چې لومړی باید مسېجونه او ايميلونه چک کړم او بيا د مهالوېش له مخې په هغو کارونو پسې ورسېرم چې ډېر درته مهم دي. ځان ته ووايي: «يو قانون شته،

د اسعارو بيې

\$	۷۷,۱۰
€	۸۵,۷۰
Rp.	۴۶۳
₹	۱۰۲۰
¥	۱۰,۵۰
£	۹۴,۲۰

بېړنی شمېرې

پولیس	119 - 100
امبولانس	112
اتاترک روغتون	0202500312
ملاي زېږنتون	0202201377
وزیر محمد اکبر خان روغتون	0202301360
رابعه بلخي روغتون	0202100439
د کرونا روغتیايي مرکز	166

ولسي جرگه: کرونا د کابينې په مسئله خنډ نه جوړوي، حکومت دې ژر خپله کابينه راعرفي کړي

وبا اخته شوي دي. د افغانستان د اساسي قانون له مخې، د ولسي جرگې د دوبي رخصتۍ د زمري په لومړۍ نېټه پيلېږي او ۴۵ ورځې دوام کوي او تمه ده چې نوې کابينې ته د باور رايې ورکول به يې په لومړيتوب کې وي.

په ورته وخت کې د ملي مصالحې عالي شورا رييس عبدالله عبدالله ته نږدې سرچينو ويلي چې ياد تيم د خپلې نيمايي برخې د نوماندانو لېست اړگ ته سپارلی دی. دې سرچينې د نوم نه ښودلو په شرط ازادي راډيو ته ويلي چې په دې لېست کې د يوې مېرمنې په گډون ۱۳ نوماند وزيران او د اداري اصلاحاتو رياست ته نوماند شامل دي.

له رخصتۍ وروسته معرفي شي. دا څرگندونې داسې مهال کېږي چې افغان حکومت تېره اونۍ وويل چې نوې نوماند وزيران به ډېر ژر ولسي جرگې ته د باور رايې د اخيستو لپاره معرفي کړي. تېره اونۍ د ځينو وکيلانو له قوله داسې راپورونه هم خپاره شول چې گڼې د جرگې له ۶۰ تر ۷۰ سلنه غړي پر کرونا

رايې ورکړي. هغه زياته کړې: «د کرونا مسئله بالکل د کابينې په مسئله خنډ نه جوړوي. زموږ غږ پر حکومت دا دی چې ژر تر ژره خپله کابينه معرفي کړي، څو د سرپرستۍ حالت ختم شي، خو د ولسي جرگې ټولې ۱۰ ورځې رخصتې ته پاتې دي او ماته ښکاري چې کابينه به د جرگې

ولسي جرگه وايي چې پر کرونا وېروس د يو شمېر وکيلانو د اخته کېدو ستونزه به نوماند وزيرانو ته د باور رايې د ورکولو بهير له خنډ سره مخ نه کړي.

دا په داسې حال کې ده چې ټاکل شوي ولسي جرگه به د دوبي له رخصتې وروسته نوې کابينې ته رايې ورکړي. د دې جرگې لومړي مرستيال له ازادي راډيو سره په خبرو کې هغه اوازې هم رد کړې چې گڼې د جرگې ۶۰ تر ۷۰ سلنه غړي پر کرونا وېروس اخته شوي دي. د ولسي جرگې لومړی مرستيال محمد مېرزا کټوازي ويلي چې ولسي جرگه به په هغه صورت کې چې نوماند وزيران غوره شوي وي، د دوبي له رخصتې تر رارسېدو وروسته هغوی ته د اعتماد

د بشري حقونو کمېسيون: د ملکيانو د مرگ ژوبلې ډېروالی د جدي اندېښنې وړ دی

چې ياده مرگ پکې واوښتله. په ورته مهال د میدان وردگو ولايت د سيداباد ولسوالۍ اوسېدونکي د هاوان د لگېدو په اعتراض کې د دولتي ځواکونو د پوستي مخې ته راغونډ شوي وو او دغه ډول بريدونو د درېدو غوښتنه يې کوله.

د میدان وردگو د ولايتي شورا غړي شريف الله هوتک ويلي: «يو سړی له خپلو دوه ماشومانو سره چې ولسي وگړي وو په شهادت ورسېد او دا ډول جگړې تل له ولسي وگړو قرباني اخلي.»

د بشري حقونو خپلواک کمېسيون له ښکېلو لوريو غوښتې چې د افغانانو تر منځ د خبرو له پېلېدو مخکې په هېواد کې د تاوتریخوالي کچه راکمه کړي.

ويلي: «د ولسي وگړو بشري حق ته درناوی نه کوي. دا د دې لامل کېږي چې موږ په ځلونو د افغانستان د وگړو د انساني او بشري حقونو د نقض شاهد واوسو.» د غزني ولايت چارواکو او سيمه ييزو کسانو ويلي چې ماين د طالبانو له خوا اېښودل شوی و او د ملکيانو موټر پرې وړ برابر شو

د ورمې ورځې بله پېښه د میدان وردگو ولايت د سيد آباد ولسوالۍ په سلطانخېلو کلي کې پر يوه کور د هاوان لگېدل وو چې په دې پېښه کې د يوې کورنۍ درې غړي وژل شوي دي.

د بشري حقونو د خپلواک کمېسيون د نشراتو رييس ذبيح الله فرهنگ په دې اړه

د بشري حقونو خپلواک کمېسيون په هېواد کې د ملکيانو د مرگ ژوبلې له زياتوالي اندېښنه څرگندوي او وايي چې يوازې په تېرو څلورو ورځو کې ۲۸ ولسي وگړو ته مرگ ژوبله اوښتې ده. له دې ډلې يوازې ورمه ورځ په درې جلا پېښو کې په غزني، فارياب او وردگو ولايتونو کې ۱۳ ولسي وگړي ووژل شول او اته تنه نور تېيان شول.

په غزني ولايت کې پېښه پر يوه فلانکوچ ډوله موټر د سړک غاړې ماين چاودنه وه، کله چې دا موټر د دغه ولايت له رشيدانو ولسوالۍ نه د جغتو مرکز ته روان و، په لعلې سيمه کې پر ماين برابر شو. په دې پېښه کې شپږ ولسي وگړي چې ټول په همدغه موټر کې سپاره وو، ووژل شول او اته تنه نور تېيان شول.

مسیر ورځپاڼه

مسوول مدير: اسدالله وحيدوي

مرستيال: شفيق اميرزی

اېډېټوران: جواد تيموري او امان الله حنيفي

خبريالان: حميدالله حميدي، حکمت آرين

او حشمت الله نوري

گرافیک او ډيزاين: ارمان

چاپخونه: وايگل چاپ ۰۲۰۲۵۱۲۶۲۶

۰۷۸۲۹۸۹۶۹۶

maseerdaily@gmail.com

0202502100 / 0777989696

www.maseerdaily.af

Maseer Daily

MaseerDaily

شرعي وختونه: سهار ۰۳:۱۰ | لمر ختل ۰۴:۵۱ | ماسپښين ۱۲:۰۰ | مازيگر ۰۳:۴۹ | ماښام ۰۷:۰۸ | ماخوستن ۰۸:۵۰

معترضين: وزير صحت يا استعفي

دهد و هم يا معذرت بخواهد

صدها تن از شهروندان و حامیان رضاکاران صحتی در هرات، دیروز در مقابل ساختمان مقام ولایت هرات دست به تظاهرات زدند. این شمار از شهروندان و حامیان رضاکاران وزارت صحت عامه بخاطر اقدام چند روز قبل سرپرست وزارت صحت عامه مبنی بر توهین و اخراج رضاکاران شفاخانه افغان-جاپان در کابل، در مقابل ساختمان مقام ولایت هرات دست به تظاهرات گسترده زدند. آنان با شعارهای «یا معذرت یا استعفی، وزیر بی کفایت» مدعی شدند که اخیراً وزارت صحت عامه بخاطر بسترسازی فساد، شب هنگام وارد شفاخانه افغان-جاپان شده و به گونه توهین آمیز، تیم رضاکاران انجمن طبی اسلامی افغانستان را از شفاخانه بیرون کرده اند. این معترضان مدعی اند این اقدام خلاف امضای تفاهم نامه میان وزارت صحت و انجمن طبی اسلامی افغانستان است و می تواند روحیه رضاکاران را آسیب برساند. به گفته معترضان، بر اساس تفاهم نامه، تیم رضاکاران انجمن طبی اسلامی افغانستان تا سه ماه قرارداد داشته اند، اما سرپرست وزارت با زور اسلحه و توهین آنان را اخراج کرده است. بصیر احمد دانشیار یکی از برگزار کنندگان این تظاهرات گفت که با این اقدام سرپرست وزارت صحت عامه، روحیه کاری رضاکاران به شدت آسیب می بیند. وی افزود، پس از گماشتن احمد جواد عثمانی به عنوان نامزد وزیر صحت عامه، اتهامات زیادی مبنی بر فساد و انتقال وقایع و نیتلاتور به پاکستان وارد شده است و با اخراج تیم رضاکاران از شفاخانه افغان - جاپان، بستر فساد نیز بیشتر می گردد. در همین حال معصومه جعفری معاون سخنگوی وزارت صحت عامه، اخراج رضاکاران را رد می کند و به پروا گفته است که سرپرست وزارت صحت عامه در نشست با رضاکاران از آنان خواسته است که آنان نیز میتوانند در کنار تیم جدید ایفای وظیفه کنند.

ایران: د ناسم پوهاوي او تېروتنې له کبله مو د اوکراین الوتکه را نسکوره کړه

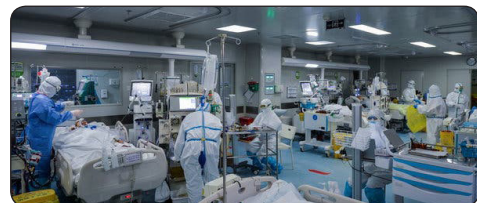
اوڅنگه ویشتلې، خو ایران داغونښته نه منله. ایران اوس ویلي چې د الوتکې تور بکس به پاریس ته ولېږي او نړیوال تحقیق کوونکي به یې بالاخره وگوري. د لوېدیځو هېوادونو د استخباراتي ادارو د معلوماتو له مخې، ایران د اوکراین دا مسافر وړونکي الوتکه د (SA-1۵) د توغندیو د دفاع په سیستم ویشتلې چې په روسیه کې جوړ شوی دی. دا سیستم رادار لري، د موټر د پاسه ایښودل کېږي او اته توغندي پکې ځای پر ځای کېږي.

سبب شول چې د ایران د انقلاب ساتونکو ځواکونو د یوکرین مسافر وړونکي الوتکه وولي. د راپورونو له مخې، په دې الوتکه کې ۱۷۶ کسان سپاره وو او ټول ووژل شول. د یادونې ده چې د الوتکې د لوېدو په هکله دغه تازه راپور د ایران د هوايي چلند سازمان خپور کړی دی. کاناډا او یو شمېر نورو هېوادونو له ایرانه څو ځله غوښتي چې د الوتکې د معلوماتو د ثبت ماشین (تور بکس) دې ور وسپاري چې معلومه کړي الوتکه چا

ایراني چارواکو یوځل بیا منلي چې د اوکراین مسافر وړونکي الوتکه د انساني تېروتنې له کبله وپشتل شوې او غورځول شوې ده. دا په داسې حال کې ده چې ایران په لومړي سر کې نه منله چې گني پوځ یې دغه الوتکه ویشتلې او غورځولې ده. په همدې تړاو په تازه راپور کې راغلي چې د عسکرو او قوماندانو تر منځ د ناسم تفاهم، د اجازې پرته د توغندیو وارول او د توغندیو په سیستم کې د بترۍ په ناسمه توگه اېښودل د دې

د کرونا چټکه پراختیا؛

په نړۍ کې د دې وبا د مثبتو پېښو شمېر نږدې ۱۳ میلیونو ته رسېدلی دی

د تازه شمېرو له مخې، په نړۍ کې د کرونا ویروس مثبتې پېښې نږدې ۱۳ میلیونو ته لوړې شوې دي. دغه راز د یاد ویروس له کبله تر دې دمه ۵۶۹ زره او ۵۶۰ کسان مړه شوي او له اووه نیمو میلیونو زیات بېرته رغېدلي دي. د دغو شمېرو پر اساس امریکا د کووېډ-۱۹ ویروس د زیاتو قربانیانو او مثبتو پېښو له کبله د نړۍ مخکښ هېواد دی. په دغه هېواد کې د کرونا ټولې مثبتې پېښې درې میلیونه او ۳۹۰ زره او ۳۷۴ ته رسېدلي او ۱۳۷ زره او ۶۵۱ نور امریکایان یې مړه کړي دي. په دغه هېواد کې په تېرو ۲۴ ساعتونو کې د کووېډ-۱۹ ویروس ۳۴ زره او ۷۲۸ مثبتې پېښې ثبت شوي او له ۲۵۰ ډېر کسان مړه شوي دي. د امریکا په یو شمېر ایالتونو کې د کاروبارونو له بیا پرانیستل کېدو وروسته په دغه هېواد کې د کرونا ویروس پېښې هم زیاتې شوي دي. دغه راز د کرونا ویروس له نویو پېښو سره هممهاله ولسمشر ټرمپ په لومړي ځل ولیدل شو چې ماسک یې تړلی دی. ټرمپ ورمه ورځ د «والتر ریډ ملي نظامي» روغتیايي مرکز ته تللی و چې په جگړه کې ټپي شوي امریکایي سرتېري وگوري. هغه ماسک تړلی و او بیا یې وویل چې د ناروغانو د لیدو په وخت کې د ماسک تړل ښه وي. په همدې حال کې د امریکا ځینو ایالتونو سمندرغاړې او شراب خانې بیا تړلي دي او یو لړ نوي محدودیتونه یې هم لگولي چې د کرونا ویروس د خپرېدو مخه ونیول شي.

ژوند

نعنا د هاضمې سیستم لپاره گټور دی

د تغذیې برخې مشهور متخصص پیام فرح وايي، نعنا انسان ته د خوښۍ احساس ورکوي او سترپا یې له منځه وړي، نعنا د هاضمې سیستم لپاره گټور دی، هغو کسانو ته یې هم د خوړو سپارښتنه کېږي چې د سترپا د له منځه وړو او انرژۍ اخیستو لپاره شیریني خوري. کولی شئ له شنې او تازه نعنا څخه د ډوډۍ خوړلو پر وخت او یا هم په ورځني ډول د چای پر ځای د نعنا ځانگړی چای وڅښئ. د نعنا خوړل له بدن څخه زهري مواد باسي، د سر درد له منځه وړي، د خولې بد بوی ورکوي، سرطان کابو کوي، وینه پاکوي او د سانډۍ لپاره تر ټولو ښه نسخه ده. نعنا په خپل ترکیب کې په زیاته کچه ویتامین بي ۳ او فاسفورس لري او د

ځان مو په خپله وهڅوئ!

په لومړي سر کې مسلکي عمل نه شي کولای. له «هیڅ» نه لږ گټه هم ښه ده. په راتلونکې کې باید له دې څخه زیاته تمه ولری. داسې فکر وکړئ چې د ډېرو لویو کارونو لپاره مو مهالوېش او پروگرام جوړ کړی، خو تر اوسه لاس پکار شوي نه یاست. ډېری مخکې له دې چې کوم کار پیل کړي، په اړه یې زیاته اندېښنه کوي، دوی داسې فکر کوي چې پر وړاندې یې د ستونزو یو دیوال پروت دی، خو که په دې بریالی شو چې کار یې پیل کړ او لاره یې پکې ومونده، نو پاتې کار به په ډېره لېوالتیا سره تر سره کړي.

د عزیزې بانک ماسټر ډیټ کارت له پراخو خدماتو سره، ستاسو د مالي اړتیاوو او شرایطو سره سم ډیزاین شوی چې ستاسو له بانکي حساب سره تړاو لري او په هرځای کې خپلو پیسو ته لاسرسی لری شئ.

- په ټوله نړۍ کې له ۲۵ میلیون ډېرو سوداگریزو مرکزونو/پلورنځیونو کې د منل کېدو وړتیا لري.
- د دې لپاره چې ژر پیسې ترلاسه کړئ په افغانستان او بهر کې د صرافۍ له ټولو اتومات ماشینونو گټه اخیستلی شئ.

